

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA

2018 M. GRUODŽIO 1 D. – 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	4
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	4
<i>Dėl norminės bylos nutraukimo, kai ginčijami punktai individualioje byloje netaikytini</i>	<i>4</i>
<i>Dėl reikalavimo aptarti lietuvių autorių kūrinis lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino metu</i>	<i>4</i>
5. RINKIMAI, REFERENDUMAI IR POLITINIŲ PARTIJŲ VEIKLA.....	5
<i>Dėl savivaldybių rinkimų komisijų sudarymo ir pirmininkų skyrimo</i>	<i>5</i>
8. UŽSIENIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS	6
<i>Dėl leidimo gyventi panaikinimo reikšmės, sprendžiant nacionalinės vizos išdavimo klausimą</i>	<i>6</i>
16. TERITORIJŲ PLANAVIMAS	7
<i>Dėl detaliojo plano sprendinių, turinčių įtakos nuosavybės teisių įgyvendinimui.....</i>	<i>7</i>
19. REGISTRAI	8
<i>Dėl registro tvarkytojo diskrecijos patikrinti duomenų tikrumą Juridinių asmenų registro nuostatuose nenumatytais atvejais.....</i>	<i>8</i>
20. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, ATSIRADUSIĄ DĖL VALDŽIOS INSTITUCIJŲ NETEISĖTŲ VEIKSMŲ	9
<i>Dėl asmens pareigų, siekiant teismo sprendimo įvykdymo</i>	<i>9</i>
<i>Dėl nuobaudos galiojimo, nuteistą asmenį perkėlus į kitą kalinimo įstaigą</i>	<i>10</i>
<i>Dėl pagrindo atlyginti neturtinę žalą, kai atleidimas iš tarnybos pripažįstamas neteisėtu</i>	<i>11</i>
22. KITI SU VALSTYBĖS TARNYBA SUSIJĘ KLAUSIMAI.....	12
<i>Dėl sveikatos patikrinimo, perkeltant pareigūną į kitas pareigas</i>	<i>12</i>
<i>Dėl pareigūnų sužalojimo ir jų statuso santykio</i>	<i>13</i>
23. VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMAI.....	13
<i>Dėl pareigos derinti viešuosius ir privačius interesus bendrovės, kurios akcininkės – savivaldybės, direktoriui</i>	<i>14</i>
27. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS.....	14
<i>Dėl žurnalisto įtraukimo trečiuoju suinteresuotuoju asmeniu</i>	<i>14</i>
28. VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA	15
<i>Dėl antrinės teisinės pagalbos neteikimo, jeigu pareiškėjui buvo suteikta antrinė teisinė pagalba kitoje byloje, tačiau jis iki nurodyto termino neapmokėjo nustatytą antrinės teisinės pagalbos išlaidų arba jų dalies</i>	<i>15</i>
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA.....	16
<i>Dėl pirkimo sutarties objekto pakeitimo, nulemtu objektyvių priežasčių</i>	<i>16</i>
34. TABAKO IR ALKOHOLIO KONTROLĖ	17
<i>Dėl išorinės cigarečių pakuotės pripažinimo sudarančių jspūdį, kad suteikiama ekonominės naudos</i>	<i>17</i>

Šioje apžvalgoje vartojami **sutrumpinimai**:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas – **LVAT**

Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymas – **ABTĮ**

Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas – **CK**

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksas – **BPK**

Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodeksas – **BVK**

Uždaroji akcinė bendrovė – **UAB**

Akinė bendrovė – **AB**

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios LVAT procesinių sprendimų santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi.

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.1. Centrinio valstybinio administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl norminės bylos nutraukimo, kai ginčijami punktai individualioje byloje netaikytini

Aptariamu atveju buvo keliamas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 1-220 „Dėl Energetikos objektus, įrenginius statančių ir eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – ir Įsakymas Nr. 1-220) 2.3 punkto (2016 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. 1-98 redakcija) ir 2.4.1 punkto (2016 m. kovo 25 d. įsakymo Nr. 1-98 redakcija) teisėtumo klausimas.

Kvestionuoto Įsakymo Nr. 1-220 2.3 punkte buvo numatyta, jog šio įsakymo 2.2 papunktyje nurodytos sertifikavimo įstaigos privalo akredituotis pagal Lietuvos standarto LST EN ISO/IEC 17024:2012 (toliau – ir Standartas) nustatytus reikalavimus. Sertifikavimo įstaiga, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo energetikos darbuotojų kategorijų sertifikavimo schemos suderinimo su Valstybine energetikos inspekcija (toliau – ir Inspekcija), privalo sudaryti sutartį su Nacionaliniu akreditacijos biuru prie Ūkio ministerijos ir akredituotis pagal Standartą. Įsakymo Nr. 1-220 2.4.1 punkte buvo numatyta, jog Inspekcija privalo panaikinti savo sprendimus dėl energetikos darbuotojų kategorijų sertifikavimo schemų suderinimo, jeigu per 3 mėnesius nuo energetikos darbuotojų kategorijų sertifikavimo schemos suderinimo su Inspekcija sertifikavimo įstaiga nesudarė sutarties su Nacionaliniu akreditacijos biuru dėl akreditavimo pagal Standarto nustatytus reikalavimus.

Prašymas ištirti norminio administracinio akto – Įsakymo Nr. 1-220 2.3 ir 2.4.1 punktų – teisėtumą buvo siejamas su teisme nagrinėjama individualia byla.

Išplėstinė teisėjų kolegija nurodė, jog teisės aktai galioja į ateitį. Šiuo atveju energetikos ministro 2016 m. kovo 25 d. įsakyme Nr. 1-98, kuriuo buvo pakeistas Įsakymas Nr. 1-220 ir priimti norminėje administracinėje byloje kvestionuojami 2.3 ir 2.4.1 punktai, jokių normų, kurios patvirtintų, kad Įsakymo Nr. 1-220 2.3 ir 2.4.1 punktai yra taikomi jau susiklosčiusiems teisiniams santykiams, t. y. nustatytų galiojimą atgal, nebuvo įtvirtinta. Taigi Įsakymo Nr. 1-220 2.3 ir 2.4.1 punktai yra taikomi į ateitį tiems teisiniams santykiams, kurie susiklostė po šių normų įsigaliojimo. Iš Įsakymo Nr. 1-220 buvo akivaizdu, jog šio teisės akto 2.3 punktas ir 2.4.1 punktas yra taikomi toms sertifikavimo įstaigoms, kurios energetikos darbuotojų kategorijų sertifikavimo schemas su Inspekcija suderino po Įsakymo Nr. 1-220 pakeitimų įsigaliojimo, t. y. nuo 2016 m. kovo 30 d. Dėl to minėti punktai negali būti aiškinami kaip nustatantys galiojimą atgal ir taikomi toms sertifikavimo įstaigų sudarytomis energetikos darbuotojų kategorijų sertifikavimo schemoms, kurios buvo sudarytos iki Įsakymo Nr. 1-220 2.3 ir 2.4.1 punktų įsigaliojimo 2016 m. kovo 30 d.

Individualioje administracinėje byloje ginčas kilo dėl tų energetikos darbuotojų kategorijų sertifikavimo schemų, kurios su Inspekcija buvo suderintos dar 2014 m. vasario 20 d. ir 2015 m. lapkričio 9 d., t. y. iki Įsakymo 2.3 ir 2.4.1 punktų įsigaliojimo 2016 m. kovo 30 d. Nustačiusi, jog Įsakymo Nr. 1-220 2.3 ir 2.4.1 punktuose įtvirtintas teisinis reguliavimas yra taikomas tik į ateitį, išplėstinė teisėjų kolegija vertino, jog kvestionuojamo Įsakymo Nr. 1-220 normos individualioje byloje netaikytinos.

Norminė administracinė byla nutraukta.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2018 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I-16-261/2018

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00018-2018-8

Procesinio sprendimo kategorija 4.1

[Prieiga internete](#)

Dėl reikalavimo aptarti lietuvių autorių kūrinis lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino metu

Apžvelgiamoje byloje buvo nagrinėjamas Seimo narių pareiškimas atlikti tyrimą dėl lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino programos, patvirtintos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-1197 (toliau – ir Egzamino programa), 8.1.1 ir 13.3 punktų (2017 m. lapkričio 15 d. įsakymo Nr. V-879 redakcija) teisėtumo. Pareiškėjai abejojo Egzamino programos nuostatų teisėtumu tiek, kiek jose (nuostatose) numatyta, kad kandidatas, atlikdamas lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino užduotį, neprivalo aptarti į privalomų autorių sąrašą įtrauktų lietuvių autorių literatūros kūrinių (atliekant užduotį galima rinktis

aptarti bet kuriuos į privalomų autorių sąrašą įtrauktus autorius, įskaitant užsienio autorius, ir nesirinkti lietuvių autorių).

Pareiškėjai minėta apimtimi, be kita ko, abejojo Egzamino programos 8.1.1 ir 13.3 punktų atitiktimi Švietimo įstatymo preambulės trečiam sakiniui (jo daliai), 3 straipsnio 4 punktui ir Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745 patvirtintos Valstybinės švietimo 2013–2022 m. strategijos (toliau – ir Strategija) 7.2 ir 19.5 punktams, t. y. nuostatoms, iš esmės nustačiusioms švietimo tikslus ir uždavinius, susijusius su tautos tapatybės kūrimu, tautinės ir etninės kultūros perteikimu, sąlygų asmens brandžiai tautinei savimonei formuoti laidavimu, tautos, krašto kultūros tęstinumo garantavimu, jos tapatybės išsaugojimu, taip pat lietuviškosios ir Lietuvos tapatybės ir kultūros ugdymo užtikrinimu.

Tačiau tokios pasiekimų patikrinimų programos, kaip Egzamino programa, nėra skirtos minėtuose Švietimo įstatymo ir Strategijos nuostatose įtvirtintiems reikalavimams (tikslams, uždaviniams) įgyvendinti. Iš tiesų brandos egzamino, įskaitant ir lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą, pagrindinė paskirtis – įvertinti mokinio pasiekimus besimokant pagal vidurinio ugdymo programas, t. y. dvejų metų vidurinio ugdymo programas, kurios įgyvendinamos vadovaujantis Vidurinio ugdymo programos aprašu, Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, bendraisiais ugdymo planais, kuriuos tvirtina ministras (Švietimo įstatymo 11 str. 3 d.). Būtent pagal šias (vidurinio ugdymo), o ne pasiekimų patikrinimo programas vykdomo vidurinio ugdymo, kurio paskirtis, be kita ko, – padėti asmeniui įgyti tautinę ir pilietinę brandą (Švietimo įstatymo 11 str. 1 d.), metu ir yra įgyvendinami minėti Švietimo įstatymo ir Strategijos tikslai ir uždaviniai. Kitaip tariant, ne brandos egzaminu ir jo turinį *inter alia* nustatančia atitinkama pasiekimų patikrinimo programa, o vidurinio ugdymo programomis, įgyvendinamomis pagal Švietimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodytus dokumentus, yra siekiama pareiškime nurodomų (Švietimo įstatymo preambulės trečiajame sakinyje, 3 straipsnio 4 punkte ir Strategijos 7.2 ir 19.5 punktuose numatytų) tikslų bei uždavinių.

Kaip pažymėjo išplėstinė teisėjų kolegija, Egzamino programa nėra keičiamas ar koreguojamas (formuojamas) vidurinio ugdymo programų turinys, nustatytas minėtoje Švietimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nurodytuose dokumentuose; ginčijamomis norminio administracinio akto nuostatomis niekaip nėra paneigiami vidurinio ugdymo programose nustatyti ugdymo turinio reikalavimai; nėra paneigiama mokinių, įskaitant besimokančius mokyklose, kuriose mokomasi tautinių mažumų kalbomis, pareiga lietuvių kalbos ir literatūros kaip dalyko mokymosi metu susipažinti, be kita ko, su į privalomų autorių sąrašą įtraukty, t. y. ir lietuvių autorių literatūros kūriniais, lietuvių literatūros (kultūros) ir istoriniu kontekstais. Egzamino programa negali būti aiškinama ir kaip eliminuojanti Švietimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje mokykloms nustatytą pareigą vidurinį ugdymą įgyvendinti pagal patvirtintas vidurinio ugdymo programas. Išplėstinė teisėjų kolegija akcentavo ir tai, kad norminio administracinio akto (jo dalies) neteisėtumas negali būti grindžiamas prielaida (nuomone), kad dėl šiame akte nustatyto reguliavimo atitinkamų teisinių santykių dalyviai galbūt nevykdys ar vengs vykdyti kituose teisės aktuose jiems nustatytas pareigas.

Konstatavusi, kad tiek tikrintose Egzamino programos, tiek minėtose Švietimo įstatymo bei Strategijos nuostatose nėra nustatyta tokio teisinio reguliavimo, kurį pareiškėjai teigia esant nustatytą ir kuriuo remdamiesi kvestionuoja norminio administracinio akto nuostatų teisėtumą, taip pat nustačiusi kitus esminius pareiškimo trūkumus, išplėstinė teisėjų kolegija norminę administracinę bylą nutraukė.

Išplėstinės teisėjų kolegijos 2018 m. gruodžio 18 d. nutartis administracinėje byloje Nr. I-17-756/2018

Teisminio proceso Nr. 3-66-3-00019-2018-9

Procesinio sprendimo kategorijos: 4.1; 25.5; 53.1

[Prieiga internete](#)

5. Rinkimai, referendumai ir politinių partijų veikla

5.3. Savivaldybių tarybų rinkimai

Dėl savivaldybių rinkimų komisijų sudarymo ir pirmininkų skyrimo

Šioje byloje buvo išnagrinėtas skundas dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo, kuriuo, be kita ko, nuspręsta sudaryti savivaldybių rinkimų komisijas savivaldybių tarybų rinkimams ir paskirti šių komisijų pirmininkus.

Vertinant ginčyto akto dalį, kuria paskirti savivaldybių rinkimų komisijų pirmininkai, byloje taikyta Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 13 straipsnio 7 dalis, kurioje nustatyta, kad savivaldybės rinkimų

komisijos pirmininką iš komisijos narių skiria Vyriausioji rinkimų komisija. Savivaldybės rinkimų komisijos pirmininku skiriamas asmuo, turintis darbo Vyriausiosios rinkimų komisijos, savivaldybės, apygardos rinkimų arba referendumo komisijos pirmininku ar nariu patirties arba darbo apylinkės rinkimų komisijos pirmininku patirties. Vyriausioji rinkimų komisija, skirdama savivaldybių rinkimų komisijų pirmininkus, turi siekti, kad jų skaičius tolygiai pasiskirstytų tarp komisijų narius turinčių teisę deleguoti partijų ir rinkimų komitetų, o tarp parlamentinių partijų – proporcingai jų turimam mandatų skaičiui Seime.

Šios įstatymo nuostatos įtvirtina du kriterijus, privalomai taikomus sprendžiant dėl savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkų skyrimo – rinkimų arba referendumo komisijos pirmininko (nario – įstatyme nustatytais atvejais) darbo patirtis ir siekis, kad komisijos pirmininkų skaičius tolygiai pasiskirstytų tarp komisijų narius turinčių teisę deleguoti partijų ir rinkimų komitetų, o tarp parlamentinių partijų – proporcingai jų turimam mandatų skaičiui Seime.

Šie du kriterijai tarpusavyje susiję, tačiau proporcingumo siekio nėra teisinio pagrindo vertinti, kaip absoliučios taisyklės, o taip pat ir kaip tik rekomendacinio pobūdžio nuostatos. Pirmuoju atveju, jei teisės normą aiškintume kaip absoliučią taisyklę, gali, o neretai ir susidarytų tokia teisinė situacija, kaip yra šiuo atveju, kad atsakovas privalėtų rinkimų komisijos pirmininkais skirti pareiškėjo nurodytus komisijų narius, kad būtų garantuotas proporcingumas jų turimam mandatų skaičiui Seime, nepaisant jokių teisinę reikšmę turinčių aplinkybių, pvz., esminių patirties, kaip taisyklė lemiančios ir kvalifikacinius gebėjimus, skirtumą. Tai, viena vertus, Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 13 straipsnio 7 dalies nuostatą, kad savivaldybės rinkimų komisijos pirmininką iš komisijos narių skiria Vyriausioji rinkimų komisija, paverstų tik formalia, nuo partijų valios priklausančia Vyriausiosios rinkimų komisijos teise, kita vertus, tai niekaip nederėtų su teisinio reglamentavimo tikslais, kad būtų užtikrintas komisijų veiklos efektyvumas. Būtina pažymėti ir tai, kad siekis, jog komisijos pirmininkų skaičius tolygiai pasiskirstytų tarp komisijų narius turinčių teisę deleguoti partijų ir rinkimų komitetų, o tarp parlamentinių partijų – proporcingai jų turimam mandatų skaičiui Seime, kaip Vyriausiajai rinkimų komisijai skiriant rinkimų komisijų pirmininkus taikomas kriterijus, turi apimti visą valstybės teritoriją, t. y. visas savivaldybių rinkimų komisijas. O tai suponuoja korekcijas, priklausančias nuo partijų teikiamų siūlymų dėl kandidatų atitikties įstatyme nustatytais reikalavimais bei kandidatų skaičiaus apskritai. Todėl akivaizdu, kad vienos partijos siūlomas didesnis skaičius įstatyme nustatytais reikalavimais atitinkančių kandidatų į didesnį skaičių komisijų pirmininkų daro tiesioginę teigiamą įtaką proporcingumo siekio įgyvendinimui ir komisijų pirmininkų, atitinkančių aukščiausius patirties (tuo pačiu ir kvalifikacijos) gebėjimus parinkimui. Pažymėta, kad „patirtis“ teisine šios sąvokos aiškinimo prasme šios bylos kontekste negali būti tapatinama tik su komisijos pirmininko (nario – įstatyme nustatytais atvejais) tokio pobūdžio veiklos trukme, senesne ar naujesne patirtimi, nes kokybiniai, o ne kiekybiniai rodikliai lemia patirties apibrėžti tokiose kaip vadovavimo rinkimų komisijoms situacijose. Proporcingumo siekis negali būti vertinamas ir tik kaip rekomendacinio pobūdžio nuostata. Proporcinis atstovavimas yra vienas iš rinkimų organizacinių principų. Todėl jo, laikantis įstatymo, turi būti paisoma. Šiuo atveju, kai įstatymas nustato proporcingumo siekio taisyklę ir atsižvelgiant į faktinę situaciją, kai iš 10 pareiškėjo siūlytų kandidatų į komisijų pirmininkus 5 neatitiko įstatymo reikalavimų (šio fakto neneigia ir pareiškėjas), 4 – nepaskirti dėl prastesnių patirties rodiklių (dėl patirties rodiklių vertinimo pareiškėjas taip pat skunde neteikia jokių argumentų), o komisijos pirmininku paskirtas 1 siūlytas pretendentas, atsižvelgiant į anksčiau nurodytų teisinių argumentų visumą, konstatuota, kad nėra teisinio pagrindo pripažinti, kad būtų pažeistos Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 13 straipsnio 7 dalyje įtvirtintos nuostatos.

Pareiškėjo reikalavimas panaikinti atsakovo Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimą ta apimtimi, kuria skiriami savivaldybių rinkimų komisijų pirmininkai, atmestas kaip nepagrįstas.

2018 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. R-3-415/2018

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00051-2018-5

Procesinio sprendimo kategorija 58.2

[Prieiga internete](#)

8. Užsieniečių teisinė padėtis

8.1. Užsieniečių atvykimas į Lietuvos Respubliką

8.1.2. Vizos

Dėl leidimo gyventi panaikinimo reikšmės, sprendžiant nacionalinės vizos išdavimo klausimą

Byloje ginčas kilo dėl Migracijos departamento sprendimo, kuriuo buvo atsisakyta pareiškėjui išduoti daugkartinę nacionalinę vizą, teisėtumo. Migracijos departamentas (toliau – ir Departamentas) atsisakė pareiškėjui išduoti nacionalinę vizą, vadovaudamasis Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – ir ĮDUTP) (redakcija, galiojusi nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. liepos 1 d.) 19 straipsnio 1–2 ir 10 punktais. Byloje vertinta, ar Departamentas teisėtai ginčijamu sprendimu konstatavo, kad pareiškėjas negalėjo pagrįsti numatomo buvimo tikslo, pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis apie buvimo tikslą ir sąlygas, taip pat, kad yra rimtas pagrindas manyti, jog gali kilti pareiškėjo nelegalios migracijos grėsmė.

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas Departamentui pateikė prašymą išduoti daugkartinę nacionalinę vizą pagal vidaus reikalų ministro ir užsienio reikalų ministro 2017 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-899/V-330 patvirtinto Vizos išdavimo tvarkos aprašo 70.10 papunktį. Iš byloje pateiktų duomenų nustatyta, jog pareiškėjas ir užsienietis V. S. buvo įmonės UAB „Gintarinė moneta“ akcininkai ir steigėjai, įmonės direktoriumi buvo paskirtas V. S., bendrovė Juridinių asmenų registre įregistruota 2018 m. vasario 2 d. Minėtiems užsieniečiams nuo 2018 m. vasario 2 d. priklauso po 14 025 vnt. bendrovės akcijų, vienos akcijos vertė – 1 Eur. Pareiškėjas pateikė ir 2018 m. vasario 2 d. darbo sutartį, kuria jis neterminuotai priimtas dirbti direktoriaus pavaduotoju-informacinių technologijų specialistu (programuotoju), darbo sutartyje susitarta dėl nuotolinio darbo. Atsakovas, įvertinęs duomenų visumą, suabejojo pareiškėjo deklaruojamo tikslo (vykdyti teisėtą veiklą įmonėje) realumu.

LVAT, įvertinęs Departamento sprendimo turinį, konstatavo, kad nėra galimybės nustatyti, kuo remdamasis atsakovas nustatė, jog pareiškėjas nepagrindė numatomo buvimo tikslo. Teisėjų kolegija sutiko su pareiškėjo pozicija, kad pagrindiniai atsakovo argumentai atsisakyti pareiškėjui išduoti nacionalinę vizą yra tai, jog pareiškėjas prieš tai turėjo leidimą laikinai gyventi Lietuvoje, kuris buvo panaikintas pareiškėjo turimai įmonei „BitTrade Baltija“ neatitikus ĮDUTP 45 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimų.

Teisėjų kolegijos vertinimu, leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje panaikinimas negali nulemti atsisakymo išduoti nacionalinę vizą. Atsakovas, priimdamas sprendimą, iš esmės atsižvelgė ir vertino tik tas aplinkybes, kurios susiformavo sprendžiant dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo ir panaikinimo, tačiau leidimo laikinai gyventi ir nacionalinės vizos išdavimo tvarka ir sąlygos teisės aktuose skirtingos. Be to, ginčo klausimai susiję ne su tos pačios įmonės, dėl kurios pareiškėjas prašė išduoti nacionalinę vizą, veikla. LVAT vertinimu, šiuos argumentus patvirtina ir atsakovo nurodyti motyvai, kuriais Departamentas pratęsė sprendimo dėl nacionalinės vizos išdavimo laikotarpį ir pareiškėjo prašymas išduoti nacionalinę vizą buvo nagrinėjamas ilgiau nei nustatyta teisės aktuose, t. y. nagrinėjant pareiškėjo prašymą išduoti nacionalinę vizą, nustatyta, jog pareiškėjas apskundė Departamento sprendimą panaikinti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad atsakovas nenagrinėjo klausimo dėl vizos išdavimo, kol nebus išnagrinėtas klausimas dėl leidimo laikinai gyventi panaikinimo, kas nėra įsakmiai įtvirtinta teisės aktuose, dėl ko buvo prailginami atskirų klausimų, priskirtų atsakovo kompetencijai, nagrinėjimo terminai, kartu pažeidžiama asmens teisė, kad administracinis sprendimas būtų priimtas per protingą terminą. Teisėjų kolegijos vertinimu, Departamento argumentai dėl pareiškėjo nuotolinio darbo ir UAB „Gintarinė moneta“ registracijos adreso taip pat nepaneigė pareiškėjo atvykimo į Lietuvos Respubliką tikslo – darbo UAB „Gintarinė moneta“.

LVAT sprendimu pareiškėjo skundas tenkintas iš dalies. Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjo skundas tenkintas iš dalies – Departamento sprendimas panaikintas ir atsakovas įpareigotas pareiškėjo prašymą išnagrinėti iš naujo.

2018 m. gruodžio 18 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-5227-602/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01780-2018-0

Procesinio sprendimo kategorija 8.1.2

[Prieiga internete](#)

16. Teritorijų planavimas

16.2. Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai

16.2.2. Detalieji planai

Dėl detaliojo plano sprendinių, turinčių įtakos nuosavybės teisių įgyvendinimui

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl detaliojo plano, kuriuo, be kita ko, suplanuota įvažą į pareiškėjui priklausantį žemės sklypą.

Pareiškėjas jam nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype rengiasi vystyti intensyvaus užstatymo daugiabučių gyvenamųjų namų statybą, atitinkančią Vilniaus miesto bendrojo plano sprendinius. Pareiškėjo nuomone, ginčijamo detaliojo plano sprendiniai apriboja jam priklausančio sklypo vystymo galimybes, nes į pareiškėjo sklypą, nenumačius papildomos įvažos, įvažiuojančio transporto srauto eismo intensyvumas piko valandą turės neviršyti 20 aut./h, dėl to sklype bus galima įrengti mažiau namų ūkių.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad šiuo atveju turi būti patikrinta, ar teritorijų planavimo dokumentu numatytas įvažiavimas į sklypą gali būti įrengtas, ar, nesant galimybės įrengti įvažiavimo į sklypą, bus nepagrįstai apribotos juridinio asmens konstitucinės teisės – nuosavybės teisė (nes neįmanoma naudotis sklypu) bei ūkinės veiklos laisvė (nes ketinama vykdyti statybą sklype). Sklypas turi būti taip suplanuotas, kad būtų įmanoma įrengti įvažiavimą į sklypą taip, kad teisėti sklypo valdytojai galėtų naudotis jų nuosavybės teise valdomu sklypu, vykdyti ūkinę veiklą, būtent turėtų galimybę patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves, kas yra viena iš būtinų gyvenimo ir veiklos sąlygų naudojantis žemės sklypu ir jame ateityje pastatytais pastatais (Statybos įstatymo (redakcija, galiojanti nuo 2002 m. liepos 1 d.) 6 str. 4 d. 2 p.). Nustačius, kad detaliojo planu yra suplanuotas patekimas į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves, tačiau suplanuotas patekimas į sklypą negalės būti įgyvendintas, toks planavimo dokumentas ar jo dalis negalės būti laikomi teisėtais.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas, byla perduota šiam teismui nagrinėti iš naujo.

2018 m. gruodžio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1265-602/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00431-2016-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 16.2.2; 16.5

[Prieiga internete](#)

19. Registrai

19.2. Juridinių asmenų registras

Dėl registro tvarkytojo diskrecijos patikrinti duomenų tikrumą Juridinių asmenų registro nuostatuose nenumatytais atvejais

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjas ginčijo atsakovo VĮ Registrų centro sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta tenkinti pareiškėjo atstovo prašymą išregistruoti UAB „Rumbeta“ vadovą iš Juridinių asmenų registro.

Atsakovas VĮ Registrų centras nurodė, kad Vyriausybės 2003 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1407 patvirtintuose Juridinių asmenų registro nuostatuose nėra numatytas vadovo duomenų pakeitimas (išregistravimas) vadovo prašymo pagrindu, o teisės aktus atitinkantys dokumentai dėl vadovo pakeitimo / atleidimo registro tvarkytojui nebuvo pateikti. Duomenų teikėju šiuo atveju turėtų būti naujasis bendrovės vadovas, kuris turėtų pateikti vienintelio akcininko sprendimą dėl vadovo atšaukimo ir naujo vadovo paskyrimo, tačiau byloje esantys duomenys paneigia tokią galimybę – duomenys iš Registrų centro Gyventojų registro departamento patvirtina, kad asmuo, kuris nurodomas vieninteliu bendrovės akcininku, yra miręs. Valstybinės mokesčių inspekcijos pateikti duomenys patvirtina, kad nuo 2005 m. kovo 7 d. bendrovė nėra pateikusi jokių deklaracijų, informacijos apie įmonės vykdomą veiklą nėra.

Įrašai pareiškėjo socialinio draudimo pažymėjime patvirtina, kad jis 2005 m. kovo 3 d. buvo atleistas iš bendrovės savo noru, Darbo kodekso 127 straipsnio pagrindu. Pažyma apie asmens valstybinio socialinio draudimo laikotarpius patvirtina, kad pareiškėjas bendrovėje dirbo nuo 2004 m. rugpjūčio 3 d. iki 2005 m. kovo 3 d., analogiškai nurodyta pranešimuose Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai apie pareiškėjo priėmimą ir atleidimą, pateiktuose įmonės finansininkės. Teisėjų kolegija vertino, kad minėti duomenys laikytini objektyviu patvirtinimu, jog pareiškėjo ir UAB „Rumbeta“ darbo sutartis pasibaigė, nuo 2005 m. kovo 3 d. jis nebėra UAB „Rumbeta“ vadovu.

Teisėjų kolegija pažymėjo, kad nustatyta aplinkybė, jog pareiškėjas nuo 2005 m. kovo 3 d. nebeužima UAB „Rumbeta“ direktoriaus pareigų, reikšminga dviem aspektais. Pirmasis sietinas su objektyvios informacijos teikimu visiems suinteresuotiems asmenims. Juridinių asmenų registro įstatymo 1 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta, kad Juridinių asmenų registras yra pagrindinis valstybės registras, kuriame registruojami juridiniai asmenys, kaupiami, saugomi ir tvarkomi su jais susiję duomenys bei dokumentai (2 d.). CK

2.66 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta, kad Juridinių asmenų registre, be kitų teisės aktų numatytų duomenų, yra registruojami ir tvarkomi duomenys apie juridinio asmens valdymo organų narius (vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta). Duomenų kaupimas, saugojimas ir tvarkymas nėra savitiksliis – vadovaujantis Juridinių asmenų registro įstatymo 4 straipsniu, Juridinių asmenų registre kaupiami dokumentai ir bet kuri kita registruojama informacija yra vieša ir teikiama įstatymų bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Informacijos viešumas pagrindiniame valstybės juridinių asmenų registre suponuoja reikalavimus tokios informacijos tikrumui – t. y. ji turi būti objektyvi, iš esmės neprieštarauti realiai egzistuojantiems faktams, gi kitu atveju valstybės viešas registras nebeatitiks tos paskirties, kuriai jis yra įsteigtas.

Antrasis aspektas yra sietinas su pareiškėjo, kaip fizinio asmens, teisėtų interesų apsauga. Pasibaigus jo darbo teisiniams santykiams su bendrove (juridiniu asmeniu), teisės aktai nenumato pareiškėjui tokių įpareigojimų, susijusių įmonės valdymu, dėl kurių turėtų būti paliekamas ginčo įrašas viešajame registre. Priešingai, toks įrašas ne tik klaidina suinteresuotus asmenis (pvz., antstolius), bet ir pačiam pareiškėjui tampa neproporcinga našta kiekvienu atveju įrodinėti, kad viešajame registre esantys duomenys yra neobjektyvūs, neatitinkantys faktinės situacijos.

Juridinių asmenų registro nuostatų 58 punktas nustato registro tvarkytojui pareigą pagal pateiktus dokumentus patikrinti duomenų tikrumą ir dokumentų atitiktį įstatymų reikalavimams. Tokia pareiga patikrinti duomenų tikrumą reiškia pakankamai plačią registro tvarkytojo diskreciją tokiais atvejais, kurie nenumatyti Juridinių asmenų registro nuostatuose, tačiau jų tikrumas gali būti įvertintas kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų duomenų pagrindu, ypač atsižvelgiant į viešo valstybės registro paskirtį ir su tuo susijusią būtinybę, kad viešai skelbiama informacija būtų objektyvi ir neklaidinanti. Tokias išvadas pagrindžia CK 2.64 straipsnio 2 dalies 6 punkto nuostata, kad juridinių asmenų registruojami dokumentai turi būti pateikiami kiti įstatymų nustatyti dokumentai, t. y. išlieka galimybė registro tvarkytojui remtis ne tik Akcinių bendrovių įstatymo 37 straipsnio 5 ir 6 dalyje numatytais dokumentais, bet ir kitų įstatymų nustatyta tvarka gautais duomenimis.

Teisėjų kolegija sprendė, kad atsakovas be objektyvaus pagrindo atsisakė įrašyti duomenis apie tai, kad pareiškėjas nuo 2005 m. kovo 3 d. nėra UAB „Rumbeta“ vadovu, nes byloje pateikti duomenys apie pareiškėjo darbo sutarties pasibaigimą, vienintelio akcininko mirtį, nevykdomą įmonės veiklą laikytini kitų įstatymų nustatyta tvarka gautais duomenimis.

Apeliacinės instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundas patenkintas.

2018 m. gruodžio 19 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-720-492/2018

Teismo proceso Nr. 3-63-3-01608-2016-9

Procesinio sprendimo kategorija 19.2

[Prieiga internete](#)

20. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų

20.2. Civilinės atsakomybės sąlygos

20.2.3. Žala

20.2.3.2. Neturtinė žala

Dėl asmens pareigų, siekiant teismo sprendimo įvykdymo

Byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos atlyginimo. Pareiškėjo nuomone, neturtinė žala kilo dėl to, kad Teisingumo ministerija jam neišmokėjo teismo sprendimu priteistos neturtinės žalos.

LVAT, remdamasis CK 6.271 straipsnio 1 dalimi, 6.250 straipsnio 1 dalimi, Žalos, atsiradusios dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, atlyginimo ir atstovavimo valstybei ir Lietuvos Respublikos vyriausybės įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 2 straipsnio 2 dalies 1 punktu bei to paties straipsnio 6 dalimi, padarė išvadą, kad Įstatyme yra numatytos dvi stadijos įvykdyti teismo sprendimą dėl priteisto žalos atlyginimo asmeniui: 1) Teisingumo ministerija per 3 mėnesius nuo teismo sprendimo gavimo įvykdo teismo sprendimą (perveda į asmens sąskaitą priteistą sumą); 2) Teisingumo ministerijai neįvykdžius teismo sprendimo per minėtą 3 mėnesių terminą, asmuo gali kreiptis dėl teismo sprendimo priverstinio įvykdymo.

Byloje nebuvo ginčo dėl to, kad Teisingumo ministerija, atlikdama Įstatymu jai pavestas funkcijas įvykdant teismo sprendimą administracinėje byloje, kuriuo iš Lietuvos valstybės pareiškėjui buvo priteistas neturtinės žalos atlyginimas, nepervedė teismo sprendimu priteistos sumos pareiškėjui per 3 mėnesius nuo

teismo sprendimo gavimo, kaip tai numatyta Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje. Tačiau byloje taip pat nebuvo duomenų, kad pareiškėjas būtų pasinaudojęs teise kreiptis dėl priverstinio teismo sprendimo įvykdymo.

Teisėjų kolegijos vertinimu, būtina atsižvelgti, kad šiuo atveju pareiškėja ir Teisingumo ministerija siejantys santykiai kyla iš teismo sprendimo įvykdymo proceso, kuriame pareiškėjas turi teisę veikti aktyviai, t. y., suėjus nustatytam terminui ir teismo sprendimui nesant įvykdytam, siekti teismo sprendimo priverstinio įvykdymo, tačiau byloje nebuvo duomenų, kad pareiškėjas tinkamai išnaudojo jam suteiktas teises (priemonės) pasinaudoti priverstinio teismo sprendimo įvykdymo procedūra, jog teismo sprendimas būtų įvykdytas. Tik nustačius, kad pareiškėjas išnaudojo visas jam suteiktas priemones, jog teismo sprendimas būtų įvykdytas, ir Teisingumo ministerijai vis tiek teismo sprendimo neįvykdžius antrosios stadijos metu, teisėjų kolegijos nuomone, būtų pagrindas vertinti, ar valstybės valdžios institucija padarė neteisėtus veiksmus (neteisėtai neveikė).

Kadangi nenustatyta, kad pareiškėjas išnaudoja visas jam prieinamas priemones teismo sprendimui įvykdyti, nebuvo pagrindo konstatuoti, jog kilo valstybės deliktinė atsakomybė CK 6.271 straipsnio 1 dalies prasme, dėl to nebuvo pagrindo spręsti, ar pareiškėjas patyrė neturtinę žalą ir nagrinėti klausimą dėl tos neturtinės žalos atlyginimo pagal CK 6.250 straipsnio 1 dalį.

Taip pat teisėjų kolegija pažymėjo, kad LVAT praktikoje taip pat yra išnagrinėta analogiško pobūdžio bylą, kuriose neįvertinama aplinkybė, ar asmuo išnaudojo visas jam suteiktas teises (priemonės), kad teismo sprendimas būtų įvykdytas, t. y. sprendžiama kitaip nei šioje nutartyje, tačiau tai nepaneigia, kad šioje nutartyje pateikti išaiškinimai yra pagrįsti, kadangi suformuotais išaiškinimais yra siekiama pašalinti ginčo teisiniams santykiams taikytinų teisės normų tikrosios prasmės iškreipimą ir tuo pačiu užtikrinti iš Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo išplaukančius teisinį tikrumą ir aiškumą, teisės stabilumą bei prognozuojamumą.

LVAT nutartimi pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1704-415/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00375-2016-78

Procesinio sprendimo kategorija 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

Dėl nuobaudos galiojimo, nuteistą asmenį perkėlus į kitą kalinimo įstaigą

Byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos atlyginimo, kurią pareiškėjas kildino iš Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – ir AVPK) areštinės pareigūnų veiksmų, kuriais nebuvo priimti ir pareiškėjui atiduoti kito asmens į areštinę atnešti elektros prietaisai, taip suvaržant jo teisę jais naudotis. Pirmosios instancijos teismas, atsižvelgęs į tai, kad pareiškėjui jo laikymo areštinėje laikotarpiu buvo taikomas nuteistojo statusas ir kad pareiškėjas turėjo galiojančią drausminę nuobaudą – perkėlimą į drausmės grupę, sprendė, kad pareiškėjo teisė naudotis perduotais elektros prietaisais drausminės nuobaudos galiojimo laikotarpiu buvo suvaržyta ir būnant areštinėje BVK 96 straipsnio 1 dalies pagrindu. Apeliaciniame skunde pareiškėjas teigė, kad jo teisių ribojimai negali būti grindžiami BVK nuostatomis ir Alytaus pataisos namų direktoriaus nutarimu, nes pareiškėjas ginčo laikotarpiu buvo areštinėje, kurios veiklai netaikomas BVK ir negalioja kitos pataisos įstaigos vadovo nurodymai. Pareiškėjo nuomone, pirmosios instancijos teismas pareiškėjo teisės gauti ir naudotis elektros prietaisais teisės pažeidimą turėjo vertinti vadovaudamasis Areštinių veiklos taisyklėmis ir tokio perdavimo neįtraukti į visų perduodamų siuntinių skaičių, netaikyti BVK 95 straipsnyje nustatyto siuntinių periodiškumo.

LVAT sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjas buvimo Panevėžio AVPK areštinėje laikotarpiu turėjo nuteistojo statusą Suėmimo vykdymo įstatymo (toliau – ir SVĮ) (įstatymo redakcija, galiojusi nuo 2017 m. sausio 1 d.) 12 straipsnio 3 dalies 1 punkto pagrindu. LVAT pažymėjo, kad SVĮ 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog šio straipsnio 3 dalyje išvardintiems asmenims yra taikomos BVK nuostatos. Tai reiškia, kad pareiškėjo visos teisės ir pareigos įgyvendinamos BVK nustatyta tvarka, o SVĮ 12 straipsnio 4 dalyje nėra numatyta išimčių dėl kitų teisės aktų taikymo galimybių. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjo apeliacinio skundo argumentai, kad jam būnant Panevėžio AVPK areštinėje turėjo būti taikomos Areštinių veiklos taisyklės, yra nepagrįsti ir atmetami.

Teisėjų kolegija nesutiko su pareiškėjo apeliacinio skundo argumentu dėl Alytaus pataisos namų direktoriaus nutarimu paskirtos nuobaudos negaliojimo tuo laikotarpiu, kai pareiškėjas buvo laikomas Panevėžio AVPK areštinėje. LVAT, remdamasis BVK (įstatymo redakcija, galiojusi nuo 2017 m. sausio 1 d.) 67 straipsniu ir SVJ 12 straipsnio 4 dalimi, konstatavo, kad nei BVK, nei SVJ nenustatyta, kad nuteistajam (turinčiam tik nuteistojo statusą) paskirtos drausminės nuobaudos nulemti teisių apribojimais išnyksta tokį asmenį laikinai perkėlus į areštinę ar į kitą suėmimą vykdančią įstaigą.

Atsižvelgdama į tai, jog byloje neginčijamai nustatyta aplinkybė dėl Alytaus pataisos namų direktoriaus nutarimu paskirtos drausminės nuobaudos galiojimo ginčo laikotarpiu bei remdamasi BVK 75 straipsnio 1 dalimi, 96 straipsnio 1 dalimi, teisėjų kolegija konstatavo, jog drausmės grupės sąlygomis bausmę atliekantys nuteistieji neturi teisės gauti jokių kitų perduodamų daiktų, išskyrus laiškus ir smulkiuosius paketus, todėl pareiškėjo apeliacinio skundo argumentai dėl neteisėtai apribotos jo teisės gauti perduodamus elektros prietaisus, atmesti. Teisėjų kolegija pabrėžė, kad ginčijamas pareiškėjo teisių ribojimas (galimybė turėti televizorių, kompiuterį) buvo taikomas būtent dėl pareiškėjui paskirtos nuobaudos, kuri tuo metu galiojo. Nustačius, kad BVK (75 ir 96 str.) neleidžia drausmės grupės nuteistiesiems naudoti elektros prietaisų, konstatuota, kad Panevėžio AVPK pareigūnai negalėjo pažeisti pareiškėjo teisės, nes įstatymas jos pareiškėjui nesuteikė.

2018 m. gruodžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2619-968/2018

Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00100-2017-8

Procesinio sprendimo kategorija 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

Dėl pagrindo atlyginti neturtinę žalą, kai atleidimas iš tarnybos pripažįstamas neteisėtu

Byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos, padarytos dėl neteisėto atleidimo iš tarnybos, nustatyto LVAT sprendimu, atlyginimo.

Teisėjų kolegija, vertindama pareiškėjos argumentus, nurodė, jog LVAT yra pažymėjęs, kad administracinio akto, kuriuo paskirta tarnybinė nuobauda, panaikinimas savaime nėra pagrindas priteisti neturtinę žalą. Apžvelgiamoje byloje pareiškėja prašomą atlyginti neturtinę žalą iš esmės siejo su jos atleidimu iš tarnybos prokuratūroje, kuris LVAT sprendimu buvo pripažintas neteisėtu. Teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad LVAT minėtu sprendimu konstatavo, kad pareiškėja, pažeisdama BPK 2 straipsnį ir 170 straipsnio 2 dalį, netinkamai kontroliavo, kaip vyksta ikiteisminis tyrimas ir nesiėmė priemonių, kad nedelsiant būtų atlikti būtinausi pirminiai tyrimo veiksmai, bei pažeisdama BPK 178 straipsnio 3 dalį netinkamai atsakė į D. K. pareiškimą ir šios pareiškėjos veikos pagrįstai pripažintos tarnybiniu nusižengimu. Tačiau teismas nusprendė, kad paskirtoji tarnybinė nuobauda yra akivaizdžiai neproporcinga ir neadekvati padarytam pažeidimui, todėl pareiškėjai paskirtą tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš tarnybos – pakeitė į papeikimą, atleidimą iš tarnybos pripažino neteisėtu ir grąžino ją į tarnybą prokuratūroje.

Teisėjų kolegija pripažino, kad pareiškėja, neteisėtai atleista iš tarnybos prokuratūroje, dėl to patyrė tam tikrus išgyvenimus, tačiau šiuo atveju atkreiptas dėmesys į reikšmingą aplinkybę, jog minėtu LVAT sprendimu buvo konstatuota, kad pareiškėja visgi buvo padariusi tarnybinį nusižengimą. Aplinkybė, jog šiuo atveju atleidimas iš tarnybos buvo neproporcinga nuobauda, nepaneigia, kad pareiškėja, atlikdama pareigas, pažeidė BPK normas, ir šiuo atveju buvo pagrindas skirti jai tarnybinę nuobaudą, ir ši aplinkybė yra reikšminga sprendžiant dėl pareiškėjos patirtų neigiamų emocijų. Pareiškėja, prašydama priteisti neturtinės žalos atlyginimą, iš esmės nurodė aplinkybes, kilusias apskritai dėl vykusio tarnybinio patikrinimo, o ne konkrečiai nepagrįsto atleidimo nulemtas pasekmes. Pareiškėja neįrodė, jog jos nurodomos sveikatos problemos būtų susietos būtent su tokiu nepagrįstu atleidimu iš tarnybos. Nors pareiškėja apeliaciniame skunde akcentavo aplinkybes dėl publikacijų apie ją visuomenės informavimo priemonėse, teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad pareiškėjos tarnybinio nusižengimo padarymo faktas buvo nustatytas.

LVAT nutartimi pareiškėjos skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. gruodžio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-842-822/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00756-2016-0

Procesinio sprendimo kategorija 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

22. Kiti su valstybės tarnyba susiję klausimai

22.4. Valstybės tarnautojų socialinės ir kitos garantijos

22.4.4. Kitos valstybės tarnautojų garantijos

Dėl sveikatos patikrinimo, perkeltant pareigūną į kitas pareigas

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl atsakovo (Telšių apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – ir AVPK) įsakymo „Dėl policijos pareigūnų laikino perkėlimo“ punkto, kuriuo pareiškėjas buvo laikinai perkeltas iš Telšių AVPK Mažeikių rajono policijos komisariato Kriminalinės policijos skyriaus vyresniojo tyrėjo pareigų į to paties policijos komisariato Veiklos skyriaus vyresniojo tyrėjo pareigas, teisėtumo ir pagrįstumo. Skundžiamas įsakymas priimtas vadovaujantis Vidaus tarnybos statuto 22 straipsnio 1 dalimi (tarnybinio būtinumo atveju pareigūnas be jo sutikimo gali būti perkeltas į kitas aukštesnes, lygiavertes arba žemesnes pareigūno pareigas toje pačioje ar kitoje vidaus reikalų įstaigoje (padalinyje) ne ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui. Bendras pareigūno perkėlimo į kitas pareigas tarnybinio būtinumo atvejais laikotarpis per 3 jo tarnybos metus negali būti ilgesnis negu 6 mėnesiai). Pareiškėjo skundas pirmosios instancijos teismui dėl įsakymo panaikinimo buvo grindžiamas tuo, kad perkeltant į kitas pareigas nebuvo tikrinama jo sveikatos būklė.

Byloje nustatyta, kad ginčijamu įsakymu atsakovas pareiškėją perkėlė į pareigas, kurių pareigybės aprašyme nustatyti aukštesni reikalavimai sveikatos būklei šias pareigas einančiam valstybės tarnautojui, nei buvo nustatyti pareigybei, kurią pareiškėjas ėjo iki jo perkėlimo ginčijamu įsakymu į kitas pareigas.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. rugpjūčio 5 d. įsakymu Nr. 1V-299 patvirtinto Specializuotosios medicininės ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo (toliau – ir Aprašas) 10.3 punkte yra nustatytas privalomas sveikatos būklės tinkamumo vidaus tarnybai nustatymas, kai numatoma pareigūną perkelti ar skirti į kitas pareigas, kurioms numatyti tinkamumo vidaus tarnybai didesni sveikatos būklės reikalavimai. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 1V-380/V-618 patvirtintu Sveikatos būklės reikalavimų asmenims, pretenduojantiems į vidaus tarnybą, pageidaujantiems mokytis vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigose, kitose švietimo įstaigose Vidaus reikalų centrinės įstaigos vadovo siuntimu, bei vidaus tarnybos sistemos pareigūnams sąvadu nustatyti skirtingi sveikatos būklės reikalavimai, atitinkamai pagal skiltis nuo I iki III.

Pareiškėją perkėlus į kitą pareigybę, kuriai nustatyti II skilties sveikatos būklės reikalavimai, šie reikalavimai tapo didesni nei tie, kuriems jo atitiktis buvo nustatyta paskutinio jam atlikto medicininio patikrinimo metu, t. y., nei nustatyti III skilties reikalavimai, būtini pareigybei, kurią pareiškėjas užėmė iki jo perkėlimo.

Teisėjų kolegija, įvertinusi Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 3 straipsnio 2 dalies nuostatas, konstatavo, jog atsakovas, būdamas pareiškėjo darbdaviu, privalėjo vykdyti Aprašo 10.3 punkto reikalavimą ir prieš perkeldamas pareiškėją tarnybinio būtinumo atveju į kitas pareigas turėjo siųsti pareiškėją ekspertizei, siekiant nustatyti jo tinkamumą tarnybai naujoje pareigybėje. Toks sveikatos būklės tikrinimas apsaugotų pareigūną nuo galimų profesinės rizikos veiksnių poveikio sveikatai bei garantuotų tinkamą pareigūnui pavestų funkcijų vykdymą. Minėtas Aprašo pažeidimas yra pagrindas panaikinti atsakovo įsakymo 1.7 ir 2.17 punktus, kuriais pareiškėjas buvo perkeltas į kitas pareigas, kaip neteisėtą dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros, ypač taisyklės, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą (ABTĮ 91 str. 1 d. 3 p.).

LVAT sprendimu pareiškėjo apeliacinis skundas patenkintas. Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas, pareiškėjo skundas patenkintas – atsakovo įsakymo punktai, kuriais pareiškėjas perkeltas į kitas pareigas, panaikinti.

2018 m. gruodžio 5 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-833-261/2018

Teisminio proceso Nr. 3-64-3-01698-2016-9

Procesinio sprendimo kategorija 22.1; 22.4.4

[Prieiga internete](#)

Dėl pareigūnų sužalojimo ir jų statuso santykio

Byloje ginčas kilo dėl atsakovo patikrinimo akto išvados, kurioje konstatuota, jog pareiškėjai sužalojimus patyrė vykdydami tarnybines pareigas, kurios buvo atliekamos įprastinėmis sąlygomis, nesant padidėjusio pavojaus ar padidėjusios rizikos, pareiškėjų sveikata buvo sutrikdyta ne kito asmens poveikiu iš šalies ar dėl atliktų pareiškėjų veiksmų vykdant tarnybines pareigas, ar atitinkamo statuso vidaus tarnyboje, todėl nuspręsta pareiškėjams kompensacijos už sužalojimą nemokėti.

Nustatyta, kad į stovintį policijos tarnybinį automobilį, kuriame pareigūnai (pareiškėjai) rašė protokolą už administracinį teisės pažeidimą su jais automobilyje sėdėjusiam administracinėn atsakomybėn traukiamam asmeniui, atsitrenkė neblaivus asmens vairuojamas automobilis. Policijos pareigūnai (pareiškėjai) dėl patirtų sužalojimų išvežti į ligoninę. Pareiškėjų nuomone, situacija atitinka Vidaus tarnybos statuto 40 straipsnio 3 dalies (pareigūnui, kuris buvo sužalotas, susižalojo arba jo sveikata buvo sutrikdyta atliekant tarnybines pareigas, jei tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su padidėjusiu pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kai jo sužalojimas, susižalojimas ar sveikatos sutrikdymas yra susijęs su jo tarnybinių pareigų atlikimu, jei tarnybinių pareigų atlikimas buvo susijęs su padidėjusiu pavojumi ar padidėjusia rizika pareigūno gyvybei ar sveikatai, arba kai jo sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso, išmokama nuo vieno mėnesio iki 5 metų (nuo 1 mėnesio iki 60 mėnesių) jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija) 1 ir 3 alternatyvų sąlygas.

Teisėjų kolegija, remdamasi LVAT praktika, pažymėjo, kad pirmosios alternatyvos dalis „kai pareigūnas buvo sužalotas, susižalojo arba jo sveikata buvo sutrikdyta atliekant tarnybines pareigas“ yra panaši į trečiąją alternatyvą „kai pareigūno sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso“, t. y. ir vienu, ir kitu atveju pareigūno sveikatos sutrikdymas yra siejamas su jo tarnybinių pareigų atlikimu. Tačiau trečiosios iš nurodytų alternatyvų suformulavimas (kai pareigūno sveikata sutrikdyta dėl tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso) leidžia ją suprasti taip, kad joje nurodyti tarnybinių pareigų atlikimas bei pareigūno statusas savaime yra priežastis, kuri lėmė pareigūno sveikatos sutrikdymą.

Aptariamoje byloje nustatyta, kad eismo įvykis įvyko tuo metu, kai pareiškėjai (policijos pareigūnai) sėdėjo policijos automobilyje kartu su administracinėn atsakomybėn traukiamu asmeniu ir formino jam atitinkamus dokumentus, t. y. vykdė savo tiesiogines pareigas. Įvertinusi byloje nustatytas faktines aplinkybes prieš tai nurodyto teisinio reglamentavimo ir suformuotos teismų praktikos kontekste, teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo sprendimo išvada, jog nėra pagrindo pareiškėjų tarnybinių funkcijų vykdymo sąlygas vertinti kaip tarnybinių funkcijų vykdymą padidėjusio pavojaus ar padidėjusios rizikos pareigūno gyvybei ar sveikatai sąlygomis, nes protokolą už administracinį teisės pažeidimą pildymas policijos specialiajame automobilyje yra įprastinė pareiškėjų, kaip policijos pareigūnų, veikla. Taigi pareiškėjų sužalojimas buvo nulemtas ne tarnybos pareigų atlikimą lydėjusio padidėjusio pavojaus ar rizikos pareigūnų gyvybei ar sveikatai, todėl nėra pagrindo konstatuoti buvus išpildytą Vidaus tarnybos statyto 40 straipsnio 3 dalies pirmojoje alternatyvoje įtvirtintą privalomąją sąlygą.

Pasisakydamas dėl trečiosios Statuto 40 straipsnio 3 dalies alternatyvos, LVAT nurodė, kad byloje nėra jokių duomenų, jog neblaivus vairuotojas siekė tyčia sutrikdyti pareiškėjų sveikatą dėl jų tarnybinių pareigų atlikimo ar pareigūno statuso. Aplinkybės, kad jis buvo ne kartą baustas administracine tvarka bei buvo neblaivus, neleido daryti išvados, jog jis buvo priešiška nusiteikęs prieš policijos pareigūnus apskritai bei tyčia atsitrenkė į policijos automobilį. Taigi pareiškėjų sužalojimas nepriskirtas ir trečiajai Vidaus tarnybos statuto 40 straipsnio 3 dalyje nurodytai alternatyvai, kurios konstatavimas yra sąlyga mokėti Statuto 40 straipsnio 3 numatytą kompensaciją.

LVAT nutartimi pareiškėjų apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. gruodžio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1253-438/2018

Teisminio proceso Nr. 3-65-3-00208-2016-6

Procesinio sprendimo kategorija 22.4.4

[Prieiga internete](#)

23. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimai

23.2. Reikalavimai asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje

Dėl pareigos derinti viešuosius ir privačius interesus bendrovės, kurios akcininkės – savivaldybės, direktoriui

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – ir VTEK) sprendimo teisėtumo. Ginčijamu sprendimu pripažinta, kad UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro“ direktorius, spręsdamas klausimus, susijusius su jo vadovaujamojoje įmonėje dirbančio sūnaus darbo eiga, ir nenusišalindamas, pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 3 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas. Ginčijamu sprendimu buvo pripažinta, kad pareiškėjas pažeidė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktų bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas. Apeliaciniame skunde pareiškėjas teigė, kad jis nežinojo ir neturėjo žinoti, kad Įstatymo nuostatos jam yra taikomos.

Byloje nustatyta, kad 100 proc. UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro“ akcijų priklauso viešiesiems juridiniams asmenims (savivaldybėms), kurių funkcijos yra vykdyti viešąjį administravimą ir viešųjų paslaugų teikimą.

Teisėjų kolegija, įvertinusi Įstatymo 1 straipsnio nuostatas, laikėsi nuostatos, kad Įstatymu siekiamų tikslų požiūriu sprendžiant dėl to, ar UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro“ direktorius turi pareigą laikytis Įstatymo reikalavimų, situacija, kai UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro“ 100 proc. akcijų priklauso kelioms savivaldybėms, ir situacija, kai, pavyzdžiui, bendrovės akcijos priklauso vienai savivaldybei, negali būti traktuojamos skirtingai ar turėti įtakos pareiškėjo konkrečiu atveju patekimui į asmenų, dirbančių valstybinėje tarnyboje, Įstatymo 2 straipsnio 1 dalies (asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, – <...> akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcinkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, vadovai ir vadovų pavaduotojai <...>) prasme, ratą.

Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į Įstatymo 2 straipsnio 1 dalį ir šiuo Įstatymu siekiamus tikslus ir į tai, kad UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro“ 100 proc. akcijų priklausė kelioms savivaldybėms, sprendė, kad pareiškėjui, būnant UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro“ direktoriumi, neabejotinai taikytini Įstatyme nustatyti reikalavimai.

Teisėjų kolegija pabrėžė, kad ginčo dėl to, kad pareiškėjas, priimdamas savo kompetencijai priskirtinus veiksmus, nuolat sprendė savo sūnaus Ž. R. (pareiškėjo sūnus taip pat dirbo UAB „Alytaus regiono atliekų tvarkymo centre“) tarnybos eigos klausimus – skyrė priedus, vienkartinės išmokas, tvirtino atostogų prašymus, taip pat nėra. Remdamasi LVAT praktika, teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos išvada, jog pareiškėjui, priimant sprendimus, susijusius su sūnaus darbo eiga, teko pareiga nusišalinti nuo šių sprendimų priėmimo, taip pašalinant potencialią ar realią grėsmę pažeisti Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo nuostatas. Aplinkybė, jog nenustatyta fakto, kad privatūs interesai buvo tenkinami viešųjų interesų sąskaita, nelemia ginčijamo sprendimo nepagrįstumo. Vien potenciali galimybė, kad pareiškėjas, priimdamas sprendimus dėl sūnaus darbo eigos, gali daryti įtaką šių sprendimų priėmimui, yra pagrindas nusišalinti nuo šių sprendimų priėmimo, nepaisant to, ar nurodytus sprendimus pareiškėjas priima vienasmeniškai ar kolegialiai, taip pat nepaisant fakto, kad sprendimai priimti vien sūnaus atžvilgiu, ar ir kitų darbuotojų atžvilgiu.

LVAT nutartimi pareiškėjo apeliacinis skundas atmestas, pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2018 m. gruodžio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-925-822/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01650-2016-4

Procesinio sprendimo kategorija 23.2

[Prieiga internete](#)

27. Visuomenės informavimas

27.1. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos sprendimai

Dėl žurnalisto įtraukimo trečiuoju suinteresuotuoju asmeniu

Pareiškėjas UAB „Lietuvos Rytas“ skundė Visuomenės informavimo etikos komisijos sprendimą, kad dienraštyje paskelbtoje žurnalisto A. L. publikacijoje „Bankų duobkasiai mokosi ir pinga“ pažeistas Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso 3 straipsnis, nustatantis, kad gerbdami žmogaus teisę gauti teisingą informaciją, žurnalistai ir viešosios informacijos rengėjai turi skelbti tiksliai, teisingas žinias ir įvairias

nuomones, bei 6 straipsnis, nustatantis, kad žurnalistai ir viešosios informacijos rengėjai turi kritiškai vertinti savo informacijos šaltinius, atidžiai ir rūpestingai tikrinti faktus, remtis keliais šaltiniais, o jeigu nėra galimybės patikrinti informacijos šaltinio patikimumo, skelbiamoje informacijoje tai turi būti nurodyta. Pirmosios instancijos teismas skundą atmetė.

Teisėjų kolegija, įvertinusi Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso 70 straipsnio (iš esmės tapačios galimybės taikyti sankcijas kodeksą pažeidusiam žurnalistui yra numatytos ir šiuo metu galiojančiame Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodekso 63 str.) reguliavimą (t. y. galimybę taikyti sankcijas žurnalistui, pažeidusiam kodekso nuostatas), konstatavo, kad atsakovo sprendimas, kuriuo pripažinta, kad „Lietuvos rytas“ paskelbtoje žurnalistu A. L. publikacijoje buvo pažeisti Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso 3 ir 6 straipsnio reikalavimai, tiesiogiai liečia minėto publikacijos rengėjo (žurnalistu) interesus, o teismo sprendimas dėl šioje byloje ginčijamo atsakovo sprendimo gali turėti įtakos žurnalistu A. L. teisėms ar pareigoms. Todėl pripažinta, kad A. L. į šią bylą turėjo būti įtrauktas kaip trečiasis suinteresuotas asmuo.

Atsižvelgiant į tai, pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo panaikintas ir byla perduota nagrinėti pirmosios instancijos teismui iš naujo.

2018 m. gruodžio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1917-525/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04820-2016-6

Procesinio sprendimo kategorija 27.1

[Prieiga internete](#)

28. Valstybės garantuojama teisinė pagalba

28.2. Atsisakymas teikti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą

Dėl antrinės teisinės pagalbos neteikimo, jeigu pareiškėjui buvo suteikta antrinė teisinė pagalba kitoje byloje, tačiau jis iki nurodyto termino neapmokėjo nustatytų antrinės teisinės pagalbos išlaidų arba jų dalies

Aptariamam atveju ginčas kilo dėl Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – ir Tarnyba) Klaipėdos skyriaus sprendimo, kuriuo atsisakyta pareiškėjui suteikti antrinę teisinę pagalbą, nes pareiškėjas nebuvo sumokėjęs 1 240 Eur antrinės teisinės pagalbos išlaidų kitoje byloje, teisėtumo ir pagrįstumo.

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (toliau – ir Įstatymas) 11 straipsnio 7 dalies 11 punktas (2013 m. gegužės 9 d. įstatymo Nr. XII-270 redakcija) numatė, kad antrinė teisinė pagalba neteikiama, jeigu pareiškėjui buvo suteikta antrinė teisinė pagalba kitoje byloje, tačiau jis iki nurodyto termino neapmokėjo nustatytų antrinės teisinės pagalbos išlaidų arba jų dalies.

Konstitucinis Teismas 2018 m. spalio 11 d. priėmė nutarimą, kuriu pripažino, kad Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 11 punktas tiek, kiek pagal jame nustatytą teisinį reguliavimą antrinė teisinė pagalba neteikiama, jeigu pareiškėjui tokia pagalba buvo suteikta kitoje byloje, tačiau jis iki nurodyto termino neapmokėjo nustatytų tos pagalbos išlaidų arba jų dalies, tais atvejais, kai asmeniui tokia pagalba yra itin sunkiai prieinama dėl finansinių priežasčių ir ją užtikrinti baudžiamojoje byloje būtina teisingumo interesais, prieštarauja Konstitucijos 30 straipsnio 1 daliai, 31 straipsnio 2, 6 dalims, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Teisėjų kolegija pažymėjo kad nors nurodytoje konstitucinės justicijos byloje Konstitucinis Teismas ginčijamo teisinio reguliavimo atitiktį Konstitucijai tyrė tiek, kiek pagal jį antrinė teisinė pagalba neteikiama baudžiamojoje byloje, o aptariamoje administracinėje byloje buvo sprendžiamas klausimas dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo pareiškėjui administracinio nusižengimo byloje, minėtame Konstitucinio Teismo nutarime pateikti išaiškinimai dėl taikytino teisinio reguliavimo aktualūs ir šioje administracinėje byloje.

Vadovaudamasi minėto Konstitucinio Teismo nutarimo nuostatomis, teisėjų kolegija sprendė, kad ginčijamas atsakovo sprendimas, kuriu, vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 11 punktu, neatsižvelgiant į jokiais aplinkybes, t. y. nei į asmens turtą ir pajamas, nei į teisingumo interesus, *inter alia* bylos ar taikomos teisės sudėtingumą, tam tikrus asmens socialinės ir asmeninės padėties ypatumus, atsisakyta teikti pareiškėjui antrinę teisinę pagalbą, negali būti laikomas teisėtu ir pagrįstu.

Tokią išvadą, be kita ko, patvirtino aplinkybė, kad Lietuvos Respublikos Seimas 2018 m. birželio 30 d. priėmė Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo Nr. VIII-1591 2, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 34 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymą, kuriu *inter alia*

pakeitė Įstatymo (2013 m. gegužės 9 d. redakcija su vėlesniais pakeitimais ir papildymais) 11 straipsnio 10 dalį ir papildė ją 11 dalimi. Pagal Įstatymo 11 straipsnio 10, 11 dalyse (2018 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIII-1437 redakcija) nustatytą teisinį reguliavimą, Tarnybai atsisakius suteikti antrinę teisinę pagalbą (*inter alia* vadovaujantis šio straipsnio 7 dalies 11 punktu), pareiškėjas galės kreiptis į Tarnybą su motyvuotu rašytiniu prašymu dėl savo individualios situacijos papildomo įvertinimo, o Tarnyba, įvertinusi jo individualią situaciją (gyvenimo lygį ir pareiškėjo turtinę padėtį, galimybes veiksmingai savarankiškai sau atstovauti, išlaidas advokato pagalbai, bylos, kurioje prašoma suteikti antrinę teisinę pagalbą, sudėtingumą ir turtinių reikalavimų (turtinių interesų) dydį, pareiškėjo procesinę padėtį byloje ir galimus neigiamus padarinius pareiškėjui), išimtiniais atvejais turės teisę suteikti antrinę teisinę pagalbą, nepaisydama to, kad pareiškėjui tokia pagalba buvo suteikta kitoje byloje ir jis iki nurodyto termino neapmokėjo nustatytų tos pagalbos išlaidų arba jų dalies, t. y. netaikydama Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 11 punkto (2013 m. gegužės 9 d. įstatymo Nr. XII-270 redakcija), kuriuo šiuo atveju vadovavosi atsakovas, priimdamas ginčijamą sprendimą.

Pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundą tenkinti ir panaikinti Tarnybos Klaipėdos skyriaus sprendimą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo.

2018 m. gruodžio 19 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-3189-556/2018

Teisminio proceso Nr. 3-63-3-01312-2017-2

Procesinio sprendimo kategorija 28.2

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.1. Paraiškų administravimas

29.1.2. Išmoky sumažinimas arba neskyrimas, kai nesilaikoma teisės aktų reikalavimų

Dėl pirkimo sutarties objekto pakeitimo, nulemtu objektyvių priežasčių

Byloje ginčas kilo dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros (toliau – ir Agentūra) sprendimo dalies, kuria nuspręsta nekompensuoti dalies pareiškėjo prašomos paramos sumos, ir Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos sprendimo, kuriuo ši Agentūros sprendimo dalis pripažinta pagrįsta, teisėtumo ir pagrįstumo. Pareiškėjas viešojo pirkimo konkursu įsigijo keletą daiktų. Agentūra nurodė, kad pareiškėjas, nesuderinęs su Agentūra, pakeitė vieną iš pirkimo sutarčių, t. y. pakeitė pirkimo sutarties objektą (lenkimo stakles) į žemesnių parametų (techninių charakteristikų) pirkimo objektą. Nors Agentūra pati pripažino, kad lenkimo staklės visiškai atitinka funkcionalumo reikalavimus, atlieka tas pačias funkcijas ir yra ekonomiškai naudingesnės už seno modelio stakles, nustatė, kad jos yra žemesnių techninių charakteristikų ir tai laikė pirkimo sutarties pakeitimu. Pareiškėjas teikė paaiškinimus Agentūrai, kodėl įsigijo kitokio modelio lenkimo stakles (nurodė, kad buvo nutraukta tokio modelio lenkimo staklių gamyba, kokia buvo numatyta pirkimo sutartyje, ir pradėtas gaminti patobulintas naujas modelis, kuris atlieka tas pačias funkcijas; organizuojant pirkimus ir pasirašant pirkimo sutartį nebuvo galima numatyti, kad senos modifikacijos lenkimo staklių gamybą nutrauks; pareiškėjas patvirtino, kad lenkimo staklėmis atliekamos tokios pačios funkcijos, kokios buvo reikalaujamos viešojo pirkimo metu aprašant techninės įrangos savybes; iš esmės pirkimo sutarties objektas nepasikeitė, pasikeitė tik minimalūs techniniai parametrai, neturintys įtakos įrangos funkcionalumui).

Teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad Agentūra nepagrindė, jog pirkimo sutarties pakeitimas (naujo modelio lenkimo staklių įsigijimas) nebuvo būtinas, o tik rėmėsi aplinkybe, kad tokio pakeitimo galimybė nebuvo numatyta pačioje pirkimo sutartyje. Akivaizdu, kad be įvykdyto pakeitimo projekto pareiškėjo verslo plėtros įgyvendinimas taptų neįmanomas, nes pirkimo sutartyje numatyto modelio lenkimo staklių gamyba buvo nutraukta, dėl to pareiškėjas neturėtų galimybės pagal pirkimo sutartį įsigyti įrangos (lenkimo staklių), reikalingos projekto veiklai vykdyti. Iš Agentūros Sprendime nurodytų argumentų ir bylos duomenų nėra pagrindo daryti išvados, kad pareiškėjas turėjo objektyvią galimybę numatyti, jog pirkimo sutartyje numatyto modelio lenkimo staklių gamyba bus nutraukta, o naujo modelio lenkimo staklės pažeidžia esminius reikalavimus, taikomus pirkimo sutarties objektui (pvz., keičia jo paskirtį; neatlieka tu pačių funkcijų; neatitinka ES standartų), ir turi neigiamos įtakos ar kliudo tinkamai įgyvendinti projektą.

Atsižvelgiant į tai, pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo paliktas nepakeistas.

2018 m. gruodžio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1384-575/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05062-2015-4

Procesinio sprendimo kategorijos: 29.1.2; 29.2; 29.3; 29.8

[Prieiga internete](#)

34. Tabako ir alkoholio kontrolė

34.1. Tabako kontrolė

Dėl išorinės cigarečių pakuotės pripažinimo sudarančią įspūdį, kad suteikiama ekonominės naudos

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, kuriuo pareiškėjui buvo pritaikyta ekonominė sankcija už Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo pažeidimus, konkrečiai – už pažeistą šio įstatymo 86 straipsnio 5 dalį, nustatančią, jog vienetiniai pakeliai ir bet kokia jų išorinė pakuotė neturi sudaryti įspūdžio, kad suteikiama ekonominės naudos, todėl joje draudžiama pateikti spausdintinus kuponus, siūlyti nuolaidas, nemokamą platinimą, du gaminius už vieno kainą ar teikti kitus panašius pasiūlymus.

Šiuo klausimu byloje nustatyta, kad pareiškėjo parduotuvėse buvo prekiaujama cigaretėmis – ant pakuočių iš 4 cigarečių pakelių paviršių pateiktas tekstas – „4 pakeliai“ (raudoname fone baltai), cigarečių kaina nurodyta kainų etiketėje prie lentynos – „4 x 2,85 Eur“ – iš kitų išsiskiria spalva. Atidarius pakuotę iš 4 cigarečių pakelių nustatyta, kad vienetiniai cigarečių pakeliai paženklinėti nustatyta tvarka ir ant jų nurodyta didžiausia mažmeninė pardavimo kaina – 3,10 Eur. Taip pat buvo parduodamos pakuotės iš 2 cigarečių pakelių, ant kurių paviršiaus pateiktas tekstas – „2 pakeliai“ (raudoname fone baltai), pakuotės iš 2 pakelių kaina – 5,80 Eur, tačiau atidarius šią pakuotę rasti 2 vienetiniai pakeliai, ant kurių nurodyta didžiausia mažmeninė vieno pakelio pardavimo kaina – 3,10 Eur.

Ginčui aktualaus teisinio reguliavimo kontekste vertinama šias aplinkybes, teisėjų kolegija pažymėjo, jog prekė / pakuotė neatsiejama nuo siūlomos prekės / pakuotės kainos. Akivaizdu, kad lentynose pateikiamų prekių: 4 ar 2 pakuočių tabako gaminių kainos yra nurodomos žemiau ant lentynų ir jos neatsiejamai susijusios su parduodama preke / pakuotės kaina. Tai, jog kaina nurodoma ant lentynos (stelažo), o ne ant pakuotės, nesudaro pagrindo vertinti, kad pakuotėje esantys tabako gaminiai, neatitinka žemiau (ant lentynos) nurodytos kainos (4 x 2,85 Eur) ir kad tabako gaminiai 4 pakeliai vienoje pakuotėje nebuvo parduodami už nurodytą kainą, kuri ženkliai mažesnė nei vieno parduodamo cigarečių pakelio kaina. Todėl teisėjų kolegija nesutiko su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad atsakovas nepagrįstai pareiškėjo tabako gaminių išorinių pakuočių ženklumą vertino kartu su tų tabako gaminių kainų etiketėmis, pritvirtintomis vietose ant įrangos. Akivaizdu, kad perkant 4 pakelių pakuotę („4 x 2,85 Eur“) yra mokama mažesnė kaina nei perkant po vieną cigarečių pakelį (3,10 Eur), todėl byloje buvo vertinta, kad ginčo išorinė pakuotė pateko į minėto įstatymo 86 straipsnio 2 dalį, kadangi perkant 4 pakelius po 2,85 Eur yra mokama mažiau nei atskirai perkant po vieną pakelį.

Teisėjų kolegija taip pat sprendė, jog byloje buvę įrodymai patvirtino, kad tabako gaminiai buvo parduodami kitokioje išorinėje pakuotėje, t. y. po 4 ar 2 vienetus vienoje pakuotėje. „2 pakeliai“ ir „4 pakeliai“ buvo pateikiamos ryškiaje raudonos spalvos fone su baltos spalvos užrašais, kai tabako gaminių išorinėse pakuotėse dominavo balta, mėlyna, pilka spalvos, – toks pakuotės išskirtinumas skirtas atkreipti vidutinio vartotojo dėmesį į išspausdintą tekstinę informaciją. Atsižvelgiant į parduodamos pakuotės išskirtinumą ir kainą, kuri yra mažesnė nei perkant prekę po vieną vienetą (pakelį), akivaizdu, kad perkant didesnę pakuotę yra sudaromas įspūdis apie suteikiamą ekonominę naudą ir tokiu būdu didinamas konkrečių tabako gaminių pardavimas.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas – pareiškėjo skundą atmesti.

2018 m. gruodžio 12 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-1865-525/2018

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04955-2016-5

Procesinio sprendimo kategorija 34.1

[Prieiga internete](#)